

बुद्धया ऋद्धि प्रातिहार्य

Dhamma Digital

अनुवादिका
धर्मवती अनागारिका

बुधदया ऋद्धिद प्रातिहार्य

जिनत्थ पकासनीया इद्धिपातिहारिय १६गू कण्डय्

छगू कण्ड

अनुवादिका :

धर्मवती अनागारिका
धर्मकीर्ति विहार, श्रीघः,
कान्तिपुर ।

प्रकाशक :

कृष्णमाया उपासिका

कृष्ण
कान्ति

।पासिका

प्रथम संस्करण १०००
बुद्ध सम्बत २५१२ नेपाल सम्बत १०८६ विक्रम सम्बत २०२५
मूल्य १५०

Dhamma.Digital

मुद्रक :
स्टाय्गर्ड प्रिन्टिङ्ग प्रेस,
इस्वापोखरी, येँ ।

नमो तस्स सम्मासम्बुद्धस्स

बुद्धया ऋद्धिं प्रातिहार्यं

[जिनत्थ पकासनी उल्लेखित
इद्धिं प्रातिहारियया छगू कण्ड]

भगवान् बुद्धया धर्म-प्रचारं जुया ताकालं मदुवं हे वस्पोलं व वस्पोलया संघं प्रति श्रद्धां तइपिं यक्व श्रद्धालुपिं दत्तं । भगवान् बुद्धयात् जेतवनं विहारं दानं यात । उप्पलवण्णा, मल्लिकादेवी, कोशलं महाराजं, चूललं अनाथपिण्डिकं, सुप्प-वासथे जाःपिं श्रद्धालुपिं वस्पोलया शासने दुह्मां वत्तं ।

भगवान् बुद्धं राजगृहं विज्यावत्ते निसिं नापं त्तिनावःपिं तीर्थंकरतयेसं थःपिनि पाखें छद्दं उपासकयात् बोधं याये फत्तं । हानं वं इमितं यक्व दानं यात । श्वं हे खर्चं दुगुल्लिं सःद्दं छद्दं सिक्कःमि सःतां छगू तःधंगु मण्डपं दयेके वित्तं । उकीं मुख्खुवानं पल्लिं चित्तं । हानं इमितं थनं चवनां जिमितं ऋद्धिं कयने धक्कां सारां देशं देशान्तरे घोषणां नं याके छुया च्वनं । थथे घोषणां याकां च्वंगुं खबरं न्यनां प्रसेनजीतं कोशलराजं भगवान्

बुद्धयाथाय् वया थथे बिनित्ति यात, 'भो भगवान् शास्ता, तीर्थकरतयेसं ऋद्धि क्यनेया नित्ति मण्डप दयेकल । उकिं जिं नं छल्पोलया ऋद्धि क्यना बिज्यायेत छगू मण्डप दयेकेत दाता जुइगु इच्छा याना ।' कोशल महाराजं थथे भगवानयात बिनित्ति यात । भगवान् बुद्धं धया बिज्यात, 'महाराज, इपिं तीर्थकरत नाप ऋद्धि क्यनेत मण्डप म्वाः । उकिं महाराज कोशलं मण्डप दयेके म्वाः ।'

कोशल राज- अथे जूसा भन्ते, जिथें जाःह दातां हे मण्डप मदयेकूसा सुनां दयेकी ?

भगवान् बुद्ध- इन्द्रं दयेकी महाराज !

कोशल राज- अयसा भन्ते, छल्पोलं यमक प्रातिहार्यं गन क्यना बिज्यायेगु ?

भगवान्-कण्ड धैगु अंमा क्वे क्यने ।

महाराज- गबले क्यना बिज्यायेगु, हानं जिमिसं व ऋद्धि प्रातिहार्यं गन चवना दर्शन याये ?

बुद्ध - आषाढपुन्ही खुनु जिं उगु प्रातिहार्यं क्यने । छचा-खेल पृथिवी तुं चवना सकसिनं उगु ऋद्धि प्रातिहार्यं दर्शन याये फु ।

भगवान् बुद्धया थ्व आज्ञा न्यना कोशल महाराजं थाय् थासे पत्र छया बुद्धं क्यना बिज्याइगु ऋद्धि प्रातिहार्यया खँ सकभनं घोषणा याके छुत । अले उखे तीर्थकरतयेसं भगवान् बुद्धं अंमा क्वे यमक प्रातिहार्यं क्यना बिज्याइगु जुल धैगु सीवं

हे आपालं थः अनुयायीपिन्त सःतालि उगु छगू योजन तक्क दुगु ब्याक्क अंमा पायेके बिल । इमिसं थौं बुया वइथें च्वंगु अंमा तक्क हे नं बाकि मतः । भगवान बुद्ध आषाढपुन्ही खुनु सुथ न्हापां दना श्रावस्ती भित्ता बिज्यात । कोशल राजाया बगीचा नायः जुयाच्चवंह कण्ड धैह मनुखं थःगु बगीचाय् च्वंगु तुयूगु अं छगः ज्वना कोशल महाराजयात चढे याये धका बया-च्वंगु खः । तर वं लेँ दथुइ हे भगवान बुद्ध नाप लात । अले व कण्डयाके थथे विचार वल, थ्व अं कोशल महाराजयात चढे याःसा जित फिखुतका दां दइ । तर थ्व अं भगवान बुद्ध-यात दान बिल धाःसा आपालं पुण्य प्राप्त जुइ । उकि असंख्य जन्म तक्कं फुइ मखुगु सुख भोग प्राप्त जुइ । थथे मती तथा दान बीत व तयार जुइ । थथे वं दान यायेत तयार जूगु खना बुद्धं आयुष्मान आनन्दबात स्वया बिज्यात । बुद्धं स्वया बिज्यासेलि आनन्दं बुद्धयागु इच्छा सीका बिज्यानालि चतु-महाराजपिसं दान बिया तःगु पात्र म्हिष्वां पिक्रया भगवान बुद्धया ल्हाते तथा बिज्यात । अनंलि कण्ड धयाम्ह बगीचा नायलं दान न्यूगु अं थ्व हे पात्रे फया दान कया बिज्यात । हानं बुद्धया इच्छानुसारं थ्व बगीचिया लिक्कसं आनन्दं थःगु बोहले च्वंगु चीवर लाया बिल । बुद्ध अन फेतुना बिज्यात । व दान न्यूगु अं भपाः बिज्यात । हानं व अं भपाः बिज्याये धुंका व अंपु व हे बगीचा नायःयात थ्व थन प्यु धका लःल्हाना बिज्यात । बगीचा नायलं बुद्ध वचनानुसारं अंपु अनसं पिना बिल । अले

उप्यु थाय् भगवान् बुद्धं लहाः सिला लः बिया विज्यात ।
 बुद्धया दस पारमिताया तेजं तुरन्त हे मिं पिहाँ वःगु कुँथें व
 अंपुं अंमा छमा बुया वया व अंमा तःमा जुया वल । व अंमा
 पलखया दुने हे न्येकु तःमागु सच्छिक्कु घेराया भ्वाकेचिगु जुल ।
 थ्व अंमाया न्याकचा तःकचागु कचा व सच्छिक्क व न्येकचा
 चीकचागु कचा दु । हानं व नस्वागु हः व फल आदिं पूर्ण
 जुल । बुद्धया ल्यूल्यू वःपिं भिन्नुपिसं थ्व अंमाय् च्वंगु अं
 नये दत । थ्व आश्चर्यजनकगु अंमा अं दान याःम्ह बगीचा
 नायलं नं खन । वया हर्षं नुगले बिलिबिलि जाया प्रीति
 उत्पन्न जुल । लय लय ताया श्रावस्ती नगरे दुहाँ वना छेँखा
 पत्तिकं थ्व खबर न्यंकु न्यंकुं व जुजुया दरवारे दुहाँ वन ।

कोशल महाराज नं थ्व अंमा उत्पन्न जुया वःगु खँ
 न्यना आपालं हर्षं जुया पाले पहरातयेत व अंमा रक्षा यायेत
 छुत । हानं दरवारे च्वंपिं राजकुमारपिं, महारानीपिं, मंत्रीपिं व
 सेनापतिपिन्त बुद्धं क्यना विज्याइगु यमक ऋद्धि प्रातिहार्यं
 दर्शन याः वने नु धका सःतल । थ्व सः ताया सकल श्रावस्ती
 देश वासीपिनि पुचले हल्ला खल्ला जुल । दर्शन यायेत मनूत
 श्रावस्ती देशं पिहाँ वल । वया च्वंपिं मनूतयेत तीर्थकरतयेसं ले
 च्वना बाधा बिया च्वन । अले इमित अय्लागुलुतयेसं अं
 नया अँया पुं केका केका हालाच्च्वन, “हे तीर्थकरत, छिप्रिः
 गौतम बुद्ध नाप भृद्धी ज्वरे जुइ धयागु मखु ला ? गो, आः ला

द्विमिसं ह्रुं ऋद्धिं प्रातिहार्यं क्यंगु मखु । केवल दुगु अंमा जक
फुक्क नाश याना बिल ।” थथे धका इमित बोविया हाल्लाच्वन ।

तोर्थकरपिं थ्व खँ न्यना थःधःपिं हे मझाला थःपिसं
दयेकूगु मण्डेपे तुं पुचः मुना च्वं वन ।

अबले देवराज इन्दं वायु देवतायात सःता थथे धाल,
‘मभिंगु कल्पना याना च्वंपिं तीर्थकरतयेत थथे तये मज्यू ।’
इन्द्रया थ्व आज्ञा न्यना वायु देवता वया इमिगु मण्डप भग्ना-
चूर जुइक वायु तोता हल । हानं सूर्य देवतायात सःता तोर्थ-
करतयेत निभाः तोयका पुका व्यु धका नं हुकुम बिल । हानं
वर्षा देवतायात सःता तीर्थकरतयेथाय् तःसकं वाः वयेका व्यु
धका हुकुम बिल । इन्द्रयागु हुकुम अनुसारं वर्षा याःगुलिं
तीर्थकरतये बँयागु धू चा लः आदि ह्य छहं छुट्टि जुया वसः
प्याका मनूतयेसं खनि धैगु भयं बिस्युं वना सुलाच्वन । अबले
पुरणकस्सपया शिष्य जुया च्वंम्ह कृषक छहसिया जिमि
गुरुपिसं धौं गौतम नापं ऋद्री ज्वरे जुइगु स्वये धका मती तया
बुं खिपः व जासि छगः ज्वना ल्याहाँ वया च्वन । अबले लाक्क
न्होने व्वां व्वां वया च्वंम्ह पुरणकस्सप खने मात्रं कृषकं
धाल, ‘भो गुरु, गन ऋद्धि क्यना बिज्यायेगु ? जिपिं छल्लोलं
क्यना बिज्यायेगु ऋद्धि स्वये धका वया । आः छःपिं गन
बिज्यायेगु ?’

पुरणकस्सपं धाल, दयक ऋद्धि स्वयेगु इच्छा दुसा
जिगु गति जक स्व । छंगु खिपः व जासि जित व्यु धका धया

कयालि वं थःगु गःपते खिपतं चिना जासि घाना खुसी क्वञ्चाना
सित । हानं व अवीचि नरके जन्म जू वन ।

भगवान बुध्दं स्वीखुगू योजन दुगु थासे थितुं थीक मुना-
च्चंपिं परिषदपिन्त खना छ्वाखेलं चक्रवाले तोपुया पना च्वंगु
मदयेक खंके फइगु लोकविवरण ऋध्दि उत्पन्न याना बच्छि योजन
तःजाःगु आकाशे पूर्व चक्रवालं पश्चिम चक्रवाल तकक रत्न-
मण्डपे चंक्रमण यात । अले उगु लुँया गुफां प्याहाँ वःम्ह सिंह-
राजथें गन्धकुटी विहारं प्याहाँ विज्याना बच्छि योजन तःजाःगु
रत्नमण्डपे चंक्रमण यासे दना विज्यात ।

अबले घरणी घयाह्म उपासिकां भगवानया चरणे
भवमुना थथे विन्ति यात, 'भो भन्ते, खुगू भाग्यं युक्त जुया
विज्याकम्ह भगवान शास्ता, जिथें जाःम्ह पुत्रीरत्न द्वयेकं
छन्पोलं दुक्ख सिया विज्याये म्वाः । जिं थुमित ऋध्दि क्यने ।'

भगवान बुध्दं वय के न्यना विज्यात, 'पुत्री, छं गथे ऋध्दि
क्यनेगु ?'

भो भगवान जिं छगू चक्रवाल लखं जायेका जिं छम्ह
खाचिया भेष वया पश्चिम चक्रवालं डुबे जुया पूर्व चक्रवाले
प्याहाँ वये । दक्षिण चक्रवालं डुबे जुया उत्तर चक्रवाले प्याहाँ
वये । उत्तर चक्रवालं डुबे जुया दक्षिण चक्रवाले प्याहाँ वये । श्व
स्वये धुनेवं मनुतयेसं थुइ, छम्ह बुध्दया म्हाय्मचां खाचा जुया
थपाय्मछि धंगु ऋध्दि क्यने फु धासेंलि बुध्दं गथे जक क्यनीगु
जुइ । श्वया ला बयान याये माःगु हे मडु । थथे मती वना

तीर्थंकरत थः थवं छखे चिला वनी । थथे धका घरणी उगा-
सिकां बिनित् यात ।

भगवान बुध्दं आज्ञा जुया बिज्यात 'पुत्री घरणी, छं
धुजागु ऋध्दि क्यने फु धका जिं स्यू । तर थुलिमद्धि मुना च्वंपिं
प्राणीपिं छंगु ऋध्दि स्वयेत वःगु मखु । थथे आज्ञाजुया भगवान
बुध्दं श्रावकपिन्त स्वया छिमिसं छु ऋध्दि क्यने फु धका नं
न्यना बिज्यात । अले चूल अनाथपिण्डक धैम्ह अनागामी
उपासकं बुध्दया चरणे भवसुना बिनित् यात, 'जिथें जाम्ह पुत्ररत्न
दयेकं तकलिफ याना बिज्याय मते । जिं ऋध्दि प्रातिहार्य क्यने ।'

बुध्दं छं गथे ऋध्दि क्यनेगु धका न्यना बिज्यायेवं वं
बिनित् यात, 'भो भगवान जिं भिनिगू योजन दुम्ह बूम्हाया भेष
कया नन्याःगु थें च्वंगु शब्द पिकया लोकधातुयात लप्पा सलं
तोपुया बी । अले थ्व शब्दं प्राणीपिं ग्याना अहो बुध्दपुत्र चूल
अनाथपिण्डक धैम्ह छम्ह महाजन उपासकं हे बूम्हाया भेष
कया ऋध्दि फ्यने फु धासेलि बुध्दया ऋध्दि गुलि गथे जक जुइ
धका आश्चर्य चाइ । हानं तीर्थंकरत बिम्बू वनो ।

भगवान बुध्दं धया बिज्यात, छं ऋध्दि क्यने फु धैगु जिं
स्यू । तर थुपिं स्वीखुगू योजन जायेक वया च्वंपिं सत्वपिं बुध्द-
यागु ऋध्दि दर्शन याये धका वया च्वंपिं खः । बुध्दं थथे आज्ञा
जुइवं हानं न्हेदँ जक दुम्ह चीर धैम्ह श्रामणेणं बुध्दया चरणे
भवसुना बिनित् यात, जिं नं छल्पोलयागु गुण स्यूगु हिसावं ऋध्दि
क्यने । हानं वं घाल - भन्ते, जिं सुमेरू पर्वत, चक्रवाल, सीत

पुखू न्हेगू, पहड, समुद्रत, छसिं निसें थन हया मोलकं तथा जिं हंसराजया भेष कया अनं थनं मदयेक प्याहँ वया आकाशे व्वया कयने । अथे याना कयनेबले बुध्दया छय्चा चीर श्राम-
णेरं हे ला थयिं जाःगु ऋध्दि प्रातिहार्य कयने फु धासँलि बुध्द
गौतमं कयंसा गथे जक जुइगु जुइ धका प्रशंसा याना तीर्थकरत
हते जुया वनी ।

भगवान बुध्दं छं ऋध्दि कयने फुगु जिं स्यू धका धया
बिज्यायेवं प्रतिसम्भिदापत्त चीणाश्रव जुइ धुंक्कून्ह न्हेदँ जक
तिनि दुह्व चुन्द श्रामणेरं बुध्दया चरणे भ्रसुना बारम्बार वन्दना
याना जिं नं छगू ऋध्दि कयने धका बिनित्ति यात । हानं चुन्द
श्रामणेरं बुध्दयात बिनित्ति यात, भन्ते जिं थ्व जम्बुदीपया च्वकाय्
बुया वया च्वंगु सच्छिगु योजन ता हाकःगु जम्बुदाखमा वया
हः फल सहितं छमां पुया पाछाया व्वना वया आपालं मनूतेत
भिगु साःगु जम्बुदाख नके हये । अथे हे त्रावतिस देवलोके
च्वंगु पारिच्छत्तक मायात हया मनूतयेत स्वां इना बी । अथे याना
कयनेबले आपालं मनूतयेसं खना बुध्दया छय्चा जुया बिज्याकह्व
चुन्द श्रामणेरं हे नं थयिं जाःगु ऋध्दि कयने फु धासँलि बुध्दं
कयना बिज्याइगु ऋध्दि गथे जक च्वनी थाःगाः हे काये फइ
मखु धका अश्चर्य चाया तीर्थकरत छखे चिला वनी ।

तर बुध्दं नं न्हापार्थें हे वयात नं अनुमति मन्थुसे सुमुक
व्वना बिज्यात । वयां लिपा उपपलवणणा धैम्ह अग्रश्राविका
भिच्छुणीं बुध्दया चरणे भोसुना बिनित्ति यात, 'भन्ते जिं नं छगू

ऋद्धि प्रातिहार्य क्यने । भन्ते, जिं चक्रवर्ती राजाया भेष कया भिंखुगू योजन जायक परिषद मुंका वया आकाश मार्ग वया छल्पोलया पादे वन्दना याये ।’

तर बुद्धं वयात नं पुत्री उप्पलवण्णा खंगु शक्ति जिं स्यू । तर थ्व स्वीखुगू योजन जायेक वया च्वंपिं प्राणोपिं जूसां बुद्धया नित्तिं जक वया च्वंपिं खः धका धया विज्यात ।

अनं लिपा बुद्धया खवे च्वना विज्जाइह्म अग्रश्रावक मौद्गल्यायन स्थविरं बुद्धया चरणे भोसुना विन्ति यात ‘भन्ते भगवान, थ्व लोके मां-बौया ज्या दक्क तःधिकपिं कायपिनि भारथे गुरुया ज्या दक्क तःधीपिं शिष्यपिनि भार हे खः । उकिं छल्पोलया गुगु ज्या खः, थ्व जिगु ज्या जिं याये थ्व ऋद्धि क्यना तीर्थकर दमन यायेगु ज्या जितः बिया विज्याहुँ ।

भगवान बुद्धं न्यना विज्यात, ‘प्रिय मौद्गल्यायन, खं गथे ऋद्धि क्यनेगु ?’ ‘भन्ते, जिं योजन चेप्यदोल निथी दुगु सुमेरु पर्वतयात म्हुतुइ वाया दथ्वी तथा तुसि पासिथे काई काई न्हाया बी । अनं लिपा थ्व चक्रवाले च्वंपिं प्राणीपिन्त जिगु छपा ल्हातय् तथा थ्व पृथिवीयात सुपःचा छपुथे तुला पतिया दथ्वी तथा बी । अनं लिपा थ्व महापृथिवीयात कुम्हाःया घःचाथे चाःचाःहोका पृथिवी तःले च्वंगु पृथिवी ओज धातुयात कया मनूतयेत रस दयेका नका बी ।’

अनं लिपा मेगु छु ऋद्धि क्यने फु पुत्र मौद्गल्यायन धका बुद्धं हानं न्यना विज्यात । मौद्गल्यायनं विन्ति यात, ‘भन्ते,

श्व चक्रवाले च्वंपि प्राणीपिन्त छपा लहाते तथा सुमेरू पर्वत
 कुसा चु याना श्व चक्रवालयात कुसा हः याना छम्ह भिल्लुयागु
 भेष कया छपा लहातं व सुमेरू पर्वत चु, चक्रवाल कुसा हः याना
 तथागु कुसां कया मनूतयेसं खने दुथाय् आकाशे चंक्रमण याना
 क्यने । मौद्गल्यायनयागु श्व खँ न्यना बुद्धं आज्ञा जुया
 बिज्यात, प्रिय पुत्र मौद्गल्यायन, छंगु शक्ति जि स्यू । तर श्व
 स्वीखुगू योजन जायेक वया च्वंपि परिषद् बुध्दया नितिं मुना
 च्वंपि खः । उकिं आः जिगु हे कर्तव्य मात्र खः । हानं समुद्रया
 फिगोल समान जुया बिज्याये धुकूपिं दाजु बुध्दपिसं नं क्यना
 बिज्यागु ज्या खः । छिपिं पुत्र पुत्रीपिं आपालं ऋध्दि दुपिं खःसां
 नं जि याये माःगु ज्या छिमिसं याये फइ मखु । न्हापा नन्दि-
 विशाल जातके नं थथे याये माला वंगु दु । अले मौद्गल्यायनं
 प्रार्थना याःगुलि नन्दि विशाल जातक बुध्दं आज्ञा जुया
 बिज्यात ।

अनं लिपा गौतम बुध्द रत्नचंक्रमणे थहाँ बिज्याना
 स्वीखुगू योजन जायेक दुगु मनूतये दशवी च्वे आकाशे दना चतुर्थ
 ध्यानया समापत्ती दुहाँ बिज्यात । अले म्हं छम्हं मि पिकायेत
 तेजो कसिण पञ्चवेक्खण जवन स्वको प्यको याना बिज्यात ।
 हानं लः धार उत्पन्न यायेया नितिं आपो कसिण आलम्बन याना
 पञ्चवेक्खण जवन स्वको प्यको याना बिज्यात । प्वाला प्वाला
 थीगु छ वर्ण रश्मि उत्पन्न यायेत नील आदि कसिणयात
 आलम्बन याना पञ्चवेक्खण जवन स्वको प्यको याना बिज्यात ।

आपालं वीथि चित्त उत्पन्न याना पचवेकखण समापत्तिया
 आनुभावं चव्य शरीरं मि छया वया व्याक्क लोकधातु तक्क शब्द
 वया भूमिकम्प जूगु यमक प्रातिहार्य उत्पन्न याना भवग्ग थ्यंक्
 ज्वाला ज्वाला थिना च्वन । क्वय्यागु शरीरं लःयागु धार पिकया
 चक्रवालयात चाःहीका च्वय् क्वय् धारा न्ह्याना वया च्वन ।

अनं लिपा क्वेयागु शरीरं मि पिकया हानं च्वेयागु
 शरीरं लःधार पिकया बिज्यात । हानं ल्यूने शरीरं मि पिकया
 न्ह्योने शरीरं लः पिकया बिज्यात । जःगु मिखां मि पिकया,
 खःगु मिखां लः पिकया बिज्यात । खःगु मिखां मि पिकया जःगु
 मिखां लः पिकया बिज्यात । अथे हे जःगु न्हाय्पनं मि खःगु
 न्हाय्पनं लः, खःगु न्हाय्पनं मि जःगु न्हाय्पनं लः पिकया
 बिज्यात । हानं जःगु न्हाय्प्वालं मि खःगु न्हाय्प्वालं लः, खःगु
 न्हाय्प्वालं मि जःगु न्हाय्प्वालं लः पिकया बिज्यात । जःगु
 बोहलं मि, खःगु बोहलं लः, हानं खःगु बोहलं मि, जःगु
 बोहलं लः पिकया बिज्यात । जःगु ब्यक्कं मि, खःगु ब्यक्कं लः,
 खःगु ब्यक्कं मि, जःगु ब्यक्कं लः पिकया बिज्यात । जःगु तुति मि,
 खःगु तुति लः, खःगु तुति मि, जःगु तुति लः, अक्क पतिं पतिनं
 मि पिकया पतिया दथुं दथुं लः पिकया बिज्यात । वयां लिपा
 गुलिं गुलिं चिमिसं प्वालं मि पिकया गुलिं गुलिं चिमिसं प्वालं
 लः पिकया बिज्यात । म्हुं छम्हं वँचुगु रश्मि, म्हासुगु रश्मि, ह्याउँगु
 रश्मि, हाकुगु रश्मि, तुयूगु रश्मि प्वालापिलिं च्वंगु ल्बाकःबुकःगु
 रश्मि प्वालाप्वाला थोक ब्रम्हलोक थ्यंक् रश्मि लोक धातु

बिलिबिलि जाया चवन । अबले बुध्दं थः समानम्ह मेम्ह
 बुध्द रूप छम्ह दयेका बुध्दं चंक्रमण याना बिज्याइबले निर्मित
 बुध्द ग्वतुला बिज्याइगु । बुध्द दना बिज्याइबले निर्मित बुध्द
 चंक्रमण याना बिज्याइगु । बुध्द फेतुना बिज्याइबले निर्मित
 बुध्द दना बिज्याइगु । निर्मित बुध्दं प्रश्न न्यनेवं बुध्दं उत्तर
 बिया बिज्याइगु । अथे हे अनेनेगु प्रकारयागु प्रत्येक बुध्द
 श्रावक बुध्दपिसं बा सुनानं याये मफइगु यमक प्रातिहार्य ज्ञान
 रत्न चक्रमणे आकाशे चवना सकसिनं खने दयेक क्यना बिज्यात ।
 अबले बुध्दं ऋध्दि क्यना बिज्यागु लः व मि त्वाकः मज्यास्य हे
 च्चे नेबसञ्जानासञ्जा भूवन थ्यं क छकलं सारा चक्रवाले
 थ्यं क ज्वालां ज्वालां थिना चवन । बुध्द भगवानं ऋध्दि क्यना
 बिज्याज्यां हे सारा चक्रवाले च्वंपिन्त उपदेश नं बिया बिज्यात ।
 थ्व उपदेश न्यना करोडं मयाक प्राणीपिन्त धर्मरस प्राप्त जुल ।

बुध्दं थथे ऋध्दि क्यना बिज्याये धुंका गन वर्षावास
 याये मालो, न्हापाया बुध्दपिसं ऋध्दि क्यने धुंका गन वर्षावास
 याना बिज्याइगु जुइ धका पुब्बेनिवास ज्ञानं स्वया बिज्यात ।
 हानं त्रावतिस देवलोके बिज्याना मां देवपुत्रयात उपदेश याना
 वर्षावास याइगु बुध्दपिनि नियम खंका बिज्यात । अले बुध्दं
 आषाढपुन्ही खुनु बहनी सन्धाइले त्रावतिस देवलोके थहाँ
 बिज्यायेगु मती तये मात्रं सुमेरु पर्वतं छथों क्वछुना बिल ।
 बुद्ध त्रावतिस देवलोके थ्यन धैगु समाचार देवराज इन्द्रं सिया
 इन्द्र देव मन्त्रं पिं सहित बया बुद्धयात स्वागत याः वल । हानं

बुद्धया ल्यूल्यू ववं इन्द्रया थथे मती वल । गौतम बुद्धं मीगु
 त्रावतिस देबलोके पण्डुकम्बल शीलाशने वर्षावास यायेगु इच्छा
 याना बिज्यातथे च्वं । यदि वस्पोलं अन वर्षावास याना
 बिज्याइगु जुल धाःसा थ्व आशान बुद्धाशन जुइ । देवतापिसं
 ल्हाः हे नं दिके योग्य जुइ मखुत । हानं बुद्धया शरीर केवल
 फिंच्याकु मात्र दु । थ्व पण्डुकम्बल शीलाशन जूसां हाकलं ख्वीगू
 योजन, ब्यां न्येगू योजन, जाः हिसापं भिन्यागू योजन दु ।
 थथे तःधंगु थासे छकूचाय् जक फेतुना बिज्यात धाःसा मेगु
 फुक्कं सिंति वनी धका नं इन्द्रं बिचाः यात । बुद्धं इन्द्रया थ्व
 बिचार सीका बिज्याये धुंका थःगु निबः दुगु चीयर लाया
 बिज्याबले व चीवर जूसां अपाय्मद्धिधंगु शीलाशन तोपुया
 वन । अनं लिपा बुद्ध शीलाशने थहाँ बिज्याना च्यागू कुनेसनं
 जायेक मुलः थ्याना फेतुना बिज्यात । अले क्वे मनुष्य लोके
 बुद्धं थथे ऋद्धि क्यंक्यं थहाँ बिज्याभ्ह क्वहाँ मबिज्यागुलि
 ऋद्धि सोवःपिं मनूत आश्चर्य चाया त्राश नं चाया पुचः पुचः
 मुना च्वन । हानं इपिं हाल्लाच्वन नकतिनि आकाशे चंक्रमण-
 याना बिज्याम्ह बुद्ध खने मदया वन । बुद्ध चित्रकूट पर्वते
 ला ? कैलाश पर्वते ला ? युगन्धर पर्वते ला ? वसपोल गन
 बिज्यात ? चन्द्र व सूर्य पश्चिमे डुबे जुइथे जुल । गुलिसिनं बुद्धं
 तीर्थकरतयेत बोध यायेत ऋद्धि क्यना बिज्याना मेथाय् सुला
 बिज्यात जुइ धया च्वन । गुलिसिनं वस्पोलया शिष्यपिसं सी
 धका मौद्गल्यायन भन्तेयाथाय् वना न्यना च्वन । थथे न्यं

वःबले थःम्हं स्यूसां नं बुध्दं दिव्यचञ्चु एतदग्ग बिया तये धुंकूम्ह
 अनिरुध्द भिञ्जुयागु गुण प्रकाश यायेया निति अनिरुध्दया
 थाय् न्यं हूँ धका धया छ्या बिज्यात । अले वस्पोलं उपासक
 उपासिकापिन्त बुध्द आः त्रावतिस देबलोके वर्षावास याना
 बिज्यायेगु इच्छां सुदर्शन धैगु देशे पारिच्छत्तक माया क्वे
 लायातःगु शीलाशने प्रकाश जुया बिज्याना च्वन धका धया
 बिज्यात । श्व खँ न्यना मनूत हर्ष जुया गबले मनुष्य लोके क्वहाँ
 बिज्याइगु धका न्यन । अले भिञ्जु अनिरुध्दं भगवान बुध्द
 वर्षावास स्वला सिधयेका तिनि क्वहाँ बिज्याइ धका धया
 बिज्यासेलि मनूत भगवान बुध्दयात दर्शन मयासें श्व देशं गनं
 वने मखुनि धका श्रावस्ती देशया लिक्क अनं थनं बलचा दयेका
 वास याना च्वन ।

इपिं च्वंगु बलचाय् निभाः व फसं बचे मजू । अथेसां
 बुध्दया उपरे तःधंगु श्रध्दा चित्तया जोरं शरीरे छुं रोग ब्याधि
 मजू । भगवान बुध्दं न्हापां हे धया बिज्यागु दु । प्रिय पुत्र
 मौद्गल्यायन, मुना वःपिं प्राणीपिन्त छं उपदेश बिया बोध
 याना च्वं । छिमित माःगु चतुप्रत्यय चूल अनाथपिण्डिकं पुरे
 याइ । उकिं न्हिन्हि मौद्गल्यायनं चूल अनाथपिण्डिकयागु
 अमिस प्रह यासे वःपिं मनूतयेत अमृतोपदेश त्वंका बिज्याना
 च्वन । उखे भगवान बुध्द पारिच्छत्तकमाया क्वय् शीलाशने
 थ्यं क बिज्यात धैगु समाचार देबतापिसं सिया आपालं देवतापिं
 मुं वया च्वन । च्वे च्वे च्वंगु देबलोक ब्रम्हलोकयापिं ब्रम्हापिसं

सं श्व समाचार न्यना मां जुइ नंम्ह सन्तुस्सित देवपुत्र सहित
 अङ्कूर व इन्दक आदि आपालं देव ब्रम्हापिं वयाच्वन । श्व
 चक्रवाले च्वंपिं देव ब्रम्हापिनिगु हर्ष घोषणा न्यना मेमेगु फिगू
 चक्रवाले च्वंपिं देव ब्रम्हापिं नं देवलोके कना बिज्याना च्वंगु
 अमृतोपदेश न्यनेत उखुनु हे बहनी थ्यंक वल । बुध्दया
 छचाखेलं देव ब्रम्हापिसं चाहिता च्वंसां थःथःपिनिगु शरीर
 रश्मि थिना मच्चं, केवल बुध्दया शरीरं प्याहाँ वःगु रश्मि हे
 जक प्रकाश जुया च्वन । श्व परिषद् मध्ये मां जुइ नंम्ह
 सन्तुस्सित देवपुत्र बुध्दया जवे फेतुना च्वन । वया लिक्क
 तःधंगु ऋध्दि दुम्ह इन्दक देवपुत्र च्वं च्वन । बुध्दया खवे
 अङ्कूर देवपुत्र च्वं च्वन । अथे लिक्क फेतुना च्वंच्वं तःतःधंपिं
 देव ब्रम्हापिं वः लिसे थाय् चिला व्युच्च्युं व अङ्कूर देवपुत्र
 बुध्द स्वया फिनिगू योजन तापाक लाः वन । अबले व देवपुत्र
 निम्हसिया कुशल शक्ति फरकगु खँ थुइकेगु इच्छां बुध्दं थथे
 आज्ञा दयका बिज्यात- 'हे अङ्कूर देवपुत्र, छ मनुष्य लोके
 च्वं च्वंनाबले मध्यम देशे जुजु जुया छगू लाख वर्ष तकक फिनिगू
 योजन दुगु थासे भुतू दयेका दान याना वयाम्ह मखु ला ? अथे
 याना वयाम्ह जुया नं छायां छ जि नाप तापाक च्वं वने माःगु ?'
 अङ्कूर देवपुत्रं धाल, 'भन्ते जि मनुष्य लोके च्वना आपालं
 दान बियाबले शासने च्वना त्रिरत्नया शरणे वना पञ्चशील
 पालन याःम्ह छम्ह हे दान काःवःपिं मडु । केवल दुःशीलपिन्त
 जक दान याना । उकिं जिगु दानया फल शक्ति कमति जुल ।

उकिं हे शक्तिवानपि देवतापि वःलिसे त्तिचिला बिये माल ।
 अनं इन्दक देवपुत्रयात सःता बुध्दं न्यना बिज्यात, 'हे इन्दक,
 छ मनुष्य लोके च्वनाच्चंबले छको हे जक किजा अनुरुध्दयात
 छगू पात्र मात्र भोजन दान याना वःम्ह जुया नं आः छं थुलि-
 मच्छि देवतापि बल नं थाय् तोता मब्यूस्ये थन जिथाय् लिक्क
 च्वने दुगु छाया ?'

इन्दक देवपुत्रं विन्तियात, 'भन्ते, जि मनुष्य लोके
 च्वनाबले अल्प मात्र दान याना वयाम्ह जूसां जिगु अल्प दान
 प्रहण याःम्ह व्यक्त्ति जूसां शीलवन्त, गुणवन्त पुद्गल विशेषम्ह
 जूगुलि पुण्य शक्ति अपो दत । उकिं न्ह्याम्ह पुण्य शक्ति बल्लाम्ह
 देवता वःसां सुं देवपुत्र खना जि ग्यायेम्वाल । थनसं छलपोलया
 लिक्क च्वं च्वने दत ।'

अबले बुद्धं व हे देवपुत्र निह्वासिगु प्रमाण बिया सकल
 देवतापिन्त थथे उपदेश बिया बिज्यात ।

विचेय्य दानं दातब्बं, यत्थ दिन्नं महप्फलं ।
 विचेय्य दानं सुगतपसत्थं, ये दक्खिण्येय्या इध जीव लोके
 एतेसु दिन्नानि महप्फलानि, बीजानी वुत्तेनि यथा सुखेडु ।
 अर्थात् विचेय्य = ल्यया, दानं = दान, दातब्बं = बीमाः ।
 यत्थ = गुम्ह उत्तम पुद्गलयात, दिन्नं = ब्यूगु दान, महप्फलं =
 महान फल बी । विचेय्य दानं = ल्यया उत्तमपिन्त ब्यूगु दानयात,
 सुगतपसत्थं = बुध्द आदिपिसं प्रशंसा याना तल । इध जीव
 लोके = थ्व जीवमान मनुष्य लोके ये, दक्खिण्येय्या = गुपि शीलः

वानपिं पुद्गलपिं दु, उपिं पुद्गलपिन्त; दिन्नानि = दान विल
धाःसा तःधंगु उत्तम फल वीगु । यथा = गथे, सुखेत्ते = भिगु बुइं,
वुट्टानि = पिना तयागु, बीजानी = बीजया, महप्फलानि = यक्व
फल सइ ।

खेत्तानि = बुँ दकयात, तिणदोसा = घाँसं स्यंकइ, अयं-
पजा = थ्व सत्वपिन्त, राग दोसा = रागं स्यंकइ, दोस दोसा = द्वेषं
स्यंकइ, मोह दोसा = मोहं स्यंकइ, इच्छा दोसा = लोभं स्यंकइ ।
तम्मा = उकिं, वीत रागेसु = रागं रहित जुइ धुंकूपिं व्यक्तिपिन्त,
वीत दोसेसु = दोषं रहित जुइ धुंकुपिं व्यक्तिपिन्त, वीत मोहेसु
मोहं रहितपिं व्यक्तिपिन्त, वीत इच्छासु = इच्छां रहितपिं व्यक्ति
पिन्त, दिन्नं = व्यूगु दान, महफलं = आपालं फल बी फुगु
दान, होति = जुइ ।

थथे उपदेश बिया बिज्यागु शब्द सारा संसारे
फैले जुल । बूधं थ्व उपदेश बिया बिज्याथे धुंका थथे विचार
याना बिज्यात । देवता धयापिके तीरण बूधि दु । उकिं गम्भी-
राति गम्भीरगु अभिधर्म ज्ञान हे थुमित योग्य जुइ । थ्व उपदेश
न्युंसा तिनि इमिके च्वंगु जिं धैगु अभिमान, इच्छा, तृष्णा व
मिथ्याज्ञान नष्ट जुया मार्ग फल ज्ञान खंक्य फइ । थथे मती-
तया बिज्यासे कुसला धम्मा, कुसला धम्मा, अव्याकता धम्मा
आदि महिमगु अभिधर्म देशना याना बिज्यात । थथे देवलोके
वर्षावास भयला तक्क उपदेश बिया बिज्याया दुने वस्पोलं नं
उपादिन्नक चतुसमट्टान रूपयात रत्ता याना बिज्यात । थन

मनुष्य लोकयागु समय सीका बिज्याना मनुष्य लोके निभाः
 थिना वइगु अवरथाय् वस्पोल नापं शरीर वर्ण व सः उत्थेह
 निर्मित बूध बने याना जिगु सत्ता थ्वं थुलि उपदेश याना च्वने
 मा धका अधिस्थान याना पण्डकम्बल शोलाशने तथा थः स्वयं
 चीवर पात्र ज्वना क्वहाँ बिज्याना हिमवन्त पर्वते अनोतप्प दहंया
 लिक्क श्रीखण्डमाया क्वय् दना बिज्यात । अबले हिमालये
 च्वंपि नागरा ज्ञापिसं नागजता धैगु दतिवन दान याः वल ! व
 दतिवन दान कया अनोतप्प दहया लखं म्हुतु च्वला ख्वाः
 सिला बिज्याये धुंका चीबरं पुना चतुमहाराजपिसं दान याना
 तःगु वँचुगु रत्नया पात्र ज्वना उत्तर कुरूडीपे भिन्ना बिज्यात ।
 अन च्वंपिसं बूध धका मस्यू । इमि छह देवता धका मती तथा
 न्यूगु भोजन दान कया बिज्यात । अनं अनोतप्प दहंया सिथे
 ष्वना भोजन याना बिज्याना अनं श्रीखण्डमा दुगु जङ्गले
 बिज्याना न्हिने आराम कया बिज्यात । अन धर्म सेनापति
 सारिपुत्र वया बूधयात माःमाःगु सत्कार याना लिक्क च्वं
 च्वन । अले बूधं प्रिय पुत्र थौं देवलोके जि थुनि उपदेश याना
 धका संक्षिप्तं क्ना बिज्यात । सारिपुत्र नं महापुण्यवान तिहेतक
 पुद्गल जूया निनि संक्षिप्तं बिबा बिज्यागु उपदेशयात विस्तारं
 थइका कया बिज्यात । बूध नं अनं वइनी देव लोके तुं थहाँ
 बिज्याना न्हापाया थें हे उपदेश बिया बिज्याइगु जुल । थथे
 बूधं निर्मित बूध तोता थन्ना बिज्यागु धका गुलि तःधंपि देवता-
 पिसं मस्यू । रुर व सः वूधथें हे च्वंगुलि चिधंपिसं मस्यू ।

सारिपुत्रं नं बुध्दं कना बिज्यागु उपदेश थःम्हं लुमंका
 विस्तारं न्यासःम्ह शिष्यपिन्त कना बिज्यात । अथे बुध्दं देव-
 लोके कना बिज्यागु उपदेश सारिपुत्र भन्तेनं न्यना मनुष्य लोके
 न्यासःम्ह भिञ्जुपिन्त स्यना बिज्यागुलिं देवलोके अभिधर्म देशना
 क्वचाःखुनु हे मनुष्य लोके नं सारिपुत्रं न्यासःम्ह भिञ्जुपिन्त
 अभिधर्म कने सिधःगु उखुनु ङ्गुं हे लाःगु जुल ।

थुगु वर्षावास स्वता तक्क बुध्दं उपदेश याना बिज्यागु
 अभिधर्म ज्ञान न्यना भिगु लाख कोटि देवतापिसं प्यंगुआर्यसत्त्य
 ज्ञान खन । मां देवपुत्र नं स्रोतापन्न जुल ।

मेमेगु सफू:

अभिधर्म (प्यंगू कण्ड) -	१५०
बुद्धया ऋद्धि प्रातिहार्य -	१५०